

[0078]

KOARTE MEIDIJELINGEN

1. *Forskiningsdatum „Us Wurk“*. Dizze foarste jefte fan 'e sechste jiergong is let útkommen, to let winliken. De saek wie, dat wy oant yn juny wachte hawwe op in list fan it Frysk út de 18de ieu, dy't in dûbelnûmer fan ús tiidskrift folje soe.

Wy hoopje, dat de list, dy't troch alderhanne omstannichheden folle letter rékomme sil as birekkene wie, nou yn it folgjende nûmer opnommen wurde kin.

2. *Estrikken*. Sûnt it útkommen fan it foarige nûmer fan Us Wurk binne twa Estrikken rékommen:

XVII: *J.J. Hof*, Dit en dat oer it stedsk;

XVIII: *Kobe Hanenburg*, Petrus Wierdsma en de útjefte fan de "Oude Friesche Wetten met eene nederduitsche vertaaling en ophelderende aantekeningen voorzien. Campen en Leeuwarden 1782/88".

Op it ynbinen nei klear is op it stuit:

XIX: *D. Hofmann*. Die nordfriesische Lexikographie. Text eines am 23. Januar 1957 in Groningen abgehaltenen Vortrags, und: *Boy Jacobsen*, Die Thahierer Jesu, herausgegeben und mit Anmerkungen versehen von Pastor Wilh. Gosch und Dr. Dietr. Hofmann.

Mei gauwens sil ek rékomme in útjefte forsoarge fan Juffer A. Feitsma, fan it Frysk út 'e 18de ieu, dêr't noch gjin moderne útjefte fan is. It lit him oansjen, dat dizze tekstesamling trije dielen bislaen sil.

3. *Hânskriteskinking*. Fan Mefr. De Goede van Oude Nieuwland-Lodder to Ermelo krige it Ynstitút alle neilitten papieren fan har man, de bikende West-Fryske taelstrider, rjochtshistoarikus en psycholooch Prof. mr. dr. Arian de Goede van Oude Nieuwland, dy't in pear moanne forlyn, noch mar 42 jier âld, hommels forstoarn is. Dizze neilittenskip, dy't tsjûget fan de greate wurkkrêft fan Prof. De Goede, bifettet û.o. typeskripten fan al en net útjowne rjochtshistoaryske en histoaryske boeken, boarneútjeften en artikels, West-Fryske wurdboeken, fersen en proaza, stúdzjes oer Westfryslân, diktaten en oantekeningen. Fan dizze hânskripten sil in katalogus opmakke wurde; de biwurking dêrfan sil noch forskate moannen duorje. Foar har rynske jefte tankje wy Mefr. De Goede tige.

4. *Boekeskinkingen*. Oanwinsten foar ús bibliotheek mochten wy yn it ôfroune healjier ûntfange fan: De Fryske Akademy, it S.S.F.S.S. Bernlef, it Nordisches Institut to Kiel; fan Mefr. De Goede van Oude Nieuwland en fan de hearen T.B. Hoekema, D. Kloppenburg en R.S. Roarda.

5. *Personeel*. Op in proefskrift, tytlesearre „Excerpta legum. Onderzoekingen betreffende enkele Friese rechtsboeken uit de 15de eeuw“ promovearre op 18 desimber 1956 oan 'e Ryksuniversiteit to Grins de kundige meiwurker fan ús Ynstitút, Mr. P. Gerbenzon. It wie foar ús allegearre in reden ta blidens, dat dy promoasje cum laude barde.

Lyk as de measte lêzers fan ús bled wol witte sille, is Dr. P. Gerbenzon yn april 1957 bineamd ta bisûnder heechlearaer yn 'e Fryske tael en skriftekennisse to Utert. Wy winskje ús jongste Fryske professor ek op

dit plak fan herten lok mei dy ûnderskieding en hoopje, dat syn wurk yn 'e âlde Redbad-stêd rju fortuten dwaen mei foar de heitelânske saek. Aldergeloks bliuwt Dr. Gerbenzon oan it Ynstitút forboun.

Us meiwurker Mr. M. Oosterhout, dy't oant distiid ta assistent wie, is op útstel fan 'e kuraters fan 'e Grinzer Universiteit troch de Minister fan U., K. en W. ta wittenskiplik amtner bineamd. Wy binne bliid dat Mr. Oosterhout, dy't yn 'e forroune jierren binammen it âldfrysk wurdboekapparaet op 'e noed hie en tagelyk oan in útjefte fan 'e Snitser recesboeken arbeide, op 1 jann.1957 dy oanstelling krige hat en dêrmei foar it Ynstitút bihâlden bleaun is.

Op 1 jann. 1957 hat fierders Jfr. A. Feitsma, dy't yn tsjinst fan Z.W.O. in jiermannich pûrbêst wurk op it Midfrysk mêd forset hie, ôfskie nommen fan it Ynstitút. Hja is ta it ûnderwiis oergien en jowt nou Frânske lessen oan 'e R.H.B.S. to Harns. Wy tankje har foar alles, hwat hja foar it Grinzer Ynstitút dien hat en hoopje, dat it har slagje mei, nei har amtswurk noch de Fryske wittenskip mei fuort to sterkjen.

Mei't der driuwend forlet wie fan help foar it op kaert bringen fan de noch net biarbeide âld- en midfryske boarnen, is der war dien, in nije meiwurker foar ús Ynstitút to krijen. Wy binne der wakker mei op 't snjit, dat Z.W.O. ré wie, ús ta dit doel subsydje to jaen. Dy stipe is it oan to tankjen, dat op 1 april 1957 de hear H. Heeroma oansteld wurde koe. Yn 'e koarte tiid, dat er nou dwaende is, hat er alle wurken fan Gysbert Japiks, de psalmen fan Althuysen, Thet Freske Riim (útjefte Campbell) en de tekst fan 'e Earste Emsinger Codex (edysje Sipma) al foar ús apparaten rémakke.

6. *Fotosamling*. Fan Mr. N.E. Algra krigen wy in stikmannich noch ûnbikende âldfryske oarkonden trochjown, dy't hy foun hie by syn sneupen yn archiven. Prof. dr. J.H. Brouwer en de hear S.J. van der Molen biskikten ús elts in noch net útjowne oarkonde. Dizze stikken binne fotograferre en yn ús samlingen opnommen.

BIBLIOGRAFY.

A. Algemien.

Kalma, J.J., Onno Zwier en Willem van Haren Bibliografie van het werk der gebroeders, de stukken betreffende de "cause célèbre" van Onno Zwier, de geschriften van tijdgenoten van Willem en van lateren en van het handschriftelijk materiaal, dat van O.Z. en W. van Haren bewaard is. Leeuwarden 1956.

Kalma, J.J., Gysbert Japiks. Syn eigen wurk en artikels en boeken van oaren. Ljouwert 1956.

B. Tael en skriftekennisse.

Blanquaert, E., Hochsprache und Mundart im niederländisch-flämischen Raum. Yn: *Zeitschr. f. Mundartforschung* XXIV (1956), 151-160.

Boelens, K., De taalsituatie in het Westerkwartier van Groningen. Yn:

Driemaandelijke Bladen VII (1956), 151-155.

Boelens, K. en J. van der Veen, De taal van het schoolkind in Friesland. Cijfers en beschouwingen. Dialect-geografische enquête, uitgaande van de Fryske Akademy bewerkt en van beschouwingen voorzien. Leeuwarden 1956.

Boelens, K. en M.J. de Haan, Twa-talich ûnderwiis foar de Fryske bern? s. pl. 1956.

Buma, W.J., Frieslands runeninscripties, Groningen 1957.

Elliot, R.W.V., Runes, Yews, and Magic. Yn: *Speculum XXXII* (1957), 250-261.

Filologekongres, Frysk -, organisearre fan de Fryske Akademy. Grins-Djakarta 1957 (op it omslach: *Philologia Frisica anno 1956*).

Grüters, O. und H. Frenzell, Ariost und Kudrun. Yn: *Germanisch-romanische Monatsschrift XXXVIII* (1957), 75-84.

Heeroma, K., Metathesierung und Demetathesierung. Yn: *Rheinische Vierteljahrsbl. XXI* (1956), 45-52.

Heeroma, K., Maaiwoorden - 2. Nogmaals Zende. Yn: *Driemaandel. Bladen VIII* (1956), 147-150.

Heeroma K., Maaiwoorden - 3. Zwil en Zweel. Yn: *Driemaandel. Bladen IX* (1957), 22-30.

Heeroma, K., Stier en bolle. Yn: *Driemaandel. Bladen IX* (1957), 8.

Hoekema, T., Klokkenopschriften in het Stellingwerfs. Yn: *Driemaandel. Bladen VIII* (1956), 137.

Holthausen, F., Wortkundliches. Yn: *Zeitschr. f. vergleichende Sprachforschung, LXXII* (1955), 198-208; *LXXIII* (1956), 95-103.

Krogmann, W., As. *unk Adama? Yn: *Zeitschr. f. vergleichende Sprachforschung LXXIV* (1956), 146-161.

Krogmann, W., Friesische Literatur. Yn: *Reallexikon der deutschen literaturgeschichte*, zweite Aufl., Bd. I (1957), 485-494

Krogmann, W., Niederdeutsche Personen- und Familiennamen. Yn: *Niederdeutsch, Ein Handbuch zur Pflege der Heimatsprache*. Herausgeg. v. R. Mehlem u. W. Seedorf (1957), S. 132-137

Laur, W., Schleswig-Holsteins älteste Ortsnamen. Yn: *Nordelbingen XXIV*, 153-169.

Pée, W. und G. Winnen, Die Bezeichnungen des Sarges in den niederländischen Dialekten. Yn: *Rheinische Vierteljahrsbl. XXI* (1956), 53-69.

Plaknammen, Fryske, Deel IX, Ljouwert 1957.

Stapelkamp, Chr., Hôndert Psalmen fin David mey dy Tyien Geboden byrymme trog Jan Althuysen ... met inleiding, aantekeningen en index verborum uitgegeven. Drachten 1957.

Timmer, B.J., Junius' Stay in Friesland. Yn: *Neophilologus XLI* (1957), 141-144.

Vries, J. de, De Gotische woordenschat vergeleken met die van het Noord- en Westgermaans. Yn: *Leuvense Bijdragen XLVI* (1956/57), 5-39.

Wesche, H., Unsere niedersächsischen Ortsnamen. O.O. 1957.

C. HELPWITTENSKIPPEN.

Bantelmann, A., Tofting, eine vorgeschichtliche Warft an der Eidermündung, *Vor- und frühgeschichtliche Untersuchungen aus dem Schleswig-Hol-*

steinischen Landesmuseum ... N.F. 12. Neumünster 1955.

Brünink, W., Der Graf von Mansfeld in Ostfriesland (1622-1624). Aurich, 1957 (*Abhandlungen und Vorträge z. Geschichte Ostfrieslands XXXIV*).

Buma, W.J., In memoriam Godard Gosses (1877-1955). Yn: *Jaarboek der Rijksuniversiteit te Utrecht* 1955-1956.

Drögereit, R., Zur Einheit des Werden-Essener Kulturraumes in Karolingischer und Ottonischer Zeit. Yn: *Karolingische und Ottonische Kunst*. Werden, Wesen, Wirkung (Wiesbaden 1957), 60-83.

Gerbenzon, P., Excerpta Legum. Onderzoekingen betreffende enkele Friese rechtsboeken uit de vijftiende eeuw. Groningen-Djakarta. 1957.

Gerbenzon, P., Friese costumen, opgetekend in Hennaarderadeel, 1542. Yn *Verslagen en Mededelingen Oud-Vaderlands Recht XI*, 1957, 401-404.

Gorissen, F. Huc usque ius Stavriae. Over de betekenis van de gedenksteen, afkomstig van de Hezelpoort. Yn: *Numaga, tijdschrift gewijd aan heden en verleden van Nijmegen en omgeving II* (1955), 16-25.

Grundmann, H., Freiheit als religiöses, politisches und persönliches Postulat im Mittelalter. Yn: *Historische Zeitschrift* 183 (1957), 23-53.

Hinz, H., Vorgeschichte des nordfriesischen Festlandes, *Die vor- und frühgeschichtlichen Denkmäler und Funde in Schleswig-Holstein*, Bd. III. Neumünster 1954.

Isbary, G., Nordfriesland und seine Planungsprobleme. Yn: *Tijdschr. Koninkl. Nederl. Aardrijksk. Genootsch.* LXXIV (1957), 7-39.

Jankuhn, H., Denkmäler der Vorzeit zwischen Nord- und Ostsee. Kulturströmungen und Völkerbewegungen im alten Norden. Schleswig 1957.

Koch, A.C.F., Grenzverhältnisse an der Niederschelde, vornehmlich im 10. Jahrhundert. Yn: *Rheinische Vierteljahrsbl.*, XXI (1956), 182-218.

Koppelman, H.L., Nation, Sprache und Nationalismus. Leiden 1956.

Krogmann, W., Überlieferung und Erfindung in C.P. Hansen's Ualð Sölðring Tialen. Yn: *Rheinisches Jahrbuch für Volkskunde VII* (1957), 269-313.

Laur, W. und E. Schlee, Aus Helgolands Frühzeit. O.O. 1956.

Martin, H., Vroeg-middeleeuwse zandstenen sarcophagen in Friesland en elders in Nederland. Drachten 1957.

Mensonides, H.M., Historische wandeling door Leeuwarden. Ljouwert 1957.

Poel, J.M.G. van der, De landbouwenquête van 1800. III. Drenthe, Friesland en Groningen. Yn: *Historia Agriculturae III* (1956) - Friesland; 112-132.

Roarda, R.S., Klaes Kunst, Paulus Liger en de Achlumer teskgreven genealogysk hifke. S. pl. 1957 (ek yn: *Stim fan Fryslân* 1957).

Tarieding en oerliz. Omschrijving en afbakening van het sociaal-wetenschappelijk onderzoek door de Fryske Academy in de Friese Wouden. Leeuwarden 1957. (*Wâlderige* 5).

Unruh, G.Chr. von, Seelenfahrt zum Witten Aland. Betrachtungen zu einer ostfriesischen Sage. Yn: *Ostfriesland* 1956-4, 13-15.

Visser, J., Inventaris van het archief der Opsterlandse Veencompagnie. (met kaartenlijst en genealogisch overzicht). Leeuwarden 1957.

Witt, K., Das „Langenhorner Gesicht“ und Mumme Harrsens „Klageledt“

über die Nordstrand-Sturmflut vom 1. Dezember 1615. Yn. *Niederd. Jahrbuch* LXXIX (1956), 45-57.

KOARTE MEIDIELINGEN

1. *List Frysk út de 18e ieu*. Dizze list sil de lêste jefte (in dûbelnûmer) fan dizze jiergong fan ús tydskrift folje. It like ús it gaedlikst ta, earst in oar nûmer to jaen, nou't juffer Feitsma, dy't de list opmeitsje sil, in bytsje út stel is, Wy winskje har betterskip ta.
2. *Boekeskinkingen*. Fan Mr. G. Overdiep en fan Prof. dr. K. Roelants krigen wy boeken en oerprintsels. Dêrfoar ek op dit plak jitris ús tank.
3. *Bibliografy*. Diskear gjin bibliografy. Der is sûnt it forskinen fan ús foarige nûmer noch mar in pear moanne forroun, dat it leanne net om nou al wer in bibliografy op to stellen.
4. *Estrikken*. Sûnt it útkommen fan ús foarige nûmer binne rékommen:
XIX. *D. Hofmann*, Die nordfriesische Lexikographie. Text eines am 23. Januar 1957 in Groningen abgehaltenen Vortrags, und *Boy Jacobsen*, Die Thahierer Jesu, herausgegeben und mit Anmerkungen versehen von Pastor Wilhelm Gosch und Dr. Dietrich Hofmann.
XX. *Frysk út 'e 18de ieu*, teksten en fragminten, I: 1700-1743, útjown fan A. Feitsma. Der wurdt wurke oan in kommentaer op Gysbert Japicx' Bisletten Wurk fan de hân fan de Hear Chr. Stapelkamp en oan it twade diel fan Juffer Feitsma's útjefte fan it Frysk út de 18e ieu.